

ἄνθρωπος. Ἀχαλίνωτη γυναικα. Ἀχαλίνωτο παιδί. Συνών. ἀχαλινάρωτος 1. β) Μεταφ. ἀθυρόστομος, αὐθάδης, ἀναιδής Κάρπ.: Ἀσ-σίπωτο κι ἀχαλίνωτο θελυκόν. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀχαλινάρωτος 2. γ) Φιλόνικος Κάλυμν. —Λεξ. Δημητρ.: Ἀχαλίνωτη κυρὰ μὲ τὰ φοῦχά της τὰ βάλλει Κάλυμν. 2) Ἀφίμωτος Κάρπ.: Παροιμ. Ἀχαλίνωτος ἀρνός τὴν προαττίνα τρώει (ἐπὶ λαμάργων). Ἀχαλίνωτος ἀρνός τὴ μάντα του κατελεῖ (συνών. τῇ προηγουμένῃ). 3) Ἐπάρσατος Κάρπ.: Ξορτοισμένες νὰ εἰσαστηνε, γιέ μου, τσαὶ ἀχαλίνωτες! 4) Ούδ. ἀχαλίνωτο ούσ., ποντικός Ἀνδρ. Συνών. κονφό (ίδ. κονφός).

άχαλο τό, Κέρκ.—ΚΘεοτόκ. Βιργ. Γεωργ. 47.

Ἄγνωστου ἑτύμου.

Συνήθως πληθ., λεπτά τετριμένα ἄχυρα ἔνθ' ἀν.: Ποίημ.

...Στενάζει

τ' ἄλλων ἀπὸ τὸ δάρτισμα καὶ τ' ἄχαλα τὰ κούφηα
μὲ τοῦ ζεφύρου τοὺς πνοὲς πετειῶνται 'ς τὸν ἀέρα
ΚΘεοτόκ. ἔνθ' ἀν.

άχαλύβωτος ἐπίθ. Θήρ.

Ἐκ τοῦ στερερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαλυβωτὸς < χαλυβώνω.

Ἐπὶ σιδήρου, ὁ μὴ βεβαμένος, ὁ μαλακός.

άχαλωτος ἐπίθ. Θήρ.

Ἐκ τοῦ στερερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαλωτὸς < *χαλώνω ἡ κατ' εὐθεῖαν ἐκ τοῦ ούσ. χαλι.

Ο μὴ στρωμένος μὲ τάπητα.

άχαματιά ἡ, Εῦβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. *ἄχαμα < *ἀχά δηλοῦντος τὸν ἥχον τῆς ἀναπνοῆς.

Ἀναπνοή: Παιόνου ἄχαματιά (ἀναπνέω). Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀνάσα 2.

άχαματίζω Εῦβ. (Κάρυστ.)

Ἐκ τοῦ ούσ. ἀχαματιά.

Λέγω τι χαμηλοφώνως ὡς ἀναπνοήν, συνεκδ. δὲ λέγω δὲν γίγα μὲ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ ὑπονοηθοῦν περισσότερα: Λίγο μοῦ τὸ ἀχαμάτισε, δὲ μοῦ τελείωσε τὴν δμιλία.

άχαμήλωτος ἐπίθ. πολλαχ. ἀχαμήλουτος πολλαχ. βιρ. ίδιωμ. ἀχαμπήλωτος ἐνιακ.

Ἐκ τοῦ στερερητ. ἀ- καὶ τοῦ ἐπιθ. *χαμηλωτὸς < χαλωνώ.

1) Ο μὴ χαμηλωθείς, ὁ μὴ καταβιβασθείς χαμηλά, ὁ κρατούμενος ὑψηλὰ πολλαχ.: Κουριῦνα ἀχαμήλωτη. Φωνὴ ἀχαμήλωτη. Βλέμμα ἀχαμήλωτο. Ἀφησε τὴ λάμπα ἀχαμήλωτη κ' ἔκαιγε δλη τὴ νύχτα. Συνών. ἀκατέβαστος 1.

2) Ἐκεῖνος τὸν δόπον δὲν δύναται τις νὰ χαμηλώσῃ πολλαχ.: Κλῶνος ἀχαμήλωτος. Κλαδὶ ἀχαμήλωτο.

άχαμνά ἐπίρρ. χαμνά Α.Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) Εῦβ. Θράκ. Μακεδ. (Άνασελ. κ.ά.) Στερελλ. (Αίτωλ.) ἀχαμνά πολλαχ. ἀχαμνά Λεξ. Δημητρ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνός.

1) Χαύνως, χαλαρῶς πολλαχ.: Τὸ ἔδεσα ἀχαμνά καὶ λύθηκε. Συνών. ἀναχλά 3. β) Ἀδυνάτως Ηπ. (Ζαγόρ.) Κρήτ. Πελοπν. (Λακων.) : Εἶναι ἀχαμνά δεῖνα (ἀδύνατος, καταβεβλημένος) Λακων. Ἀχαμνά πάει (ζῇ πενιχρῶς) Κρήτ. 2) Κακῶς, δχι καλῶς πολλαχ.: Ἀχαμνά θὰ κάμης νὰ τὸ πάρῃς Εῦβ. (Κύμ.) Ἀχαμνά ἔκαμις νὰ φύγῃς Μακεδ. (Καστορ.) Δὲν ἔκαμις ἀχαμνά Μακεδ. (Σιάτ.) Ἐπαντρεύτη ἀχαμνά Πελοπν. (Καλάβρυτ.) Ἀχαμνά τὸν φέρκα, μὰ κι αὐτὸς ἀχαμνά μᾶλλον Θράκ. (Σαρεκκλ.) Ἀχαμνά περνᾶ

κ' ἥθελε νὰ μὴν εἴ̄ γαι φχαριστημένη Νάξ. (Απύρανθ.) Οὐλούν τοὺν κιρὸ χαμνά, τώρα χιρότιρα Μακεδ. || Φρ. Καλά, ἀχαμνὰ (καλῶς, κακῶς) Αίτωλ. || Ἀσμ.

Βασιλικὰ τὰ μάτια σου, βασιλικὰ κοιτάζεις,
ἔνα τὸ κάμνεις ἀχαμνὰ ποῦ δὲ μοῦ κονθεντιάζεις

Ηπ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀσκημα 3. 3) Κατὰ τρόπον δυσάρεστον ἔνεκα ἀδιαθεσίας, λύπης κττ. πολλαχ.: Τοῦ ὅφε ἀχαμνὰ κι ἀρχισε νὰ δακούζῃ Θεσσ. κ.ά. || Φρ. Μόρχετε ἀχαμνὰ (έχω τάσιν πρὸς ἐμετόν, πρὸς λιποθυμίαν) Ηπ. Θάσ. Τοὺν γίν' κι ἡ τοὺν ἔπισι ἀχαμνὰ (συνών. τῇ προηγουμένῃ) Μακεδ. (Μελέν.) Μ' ἔγινε χαμνὰ (ἀδιαθέτησα, ἥσθένησα) Φιλιππούπ. Μόρχετι ἀχαμνὰ μέσα μ' (είμαι ἀδιάθετος) Αίτωλ. Εἶναι ἀχαμνὰ (είναι εἰς ἐπικίνδυνον κατάστασιν) Πελοπν. (Βυτίν.) || Παροιμ. Ελέχαμι τὴ γραιὰ χαμνά, φάσκουνοι κι οὐ γέρουντας (κοντὰ εἰς τὸ ἔνα κακὸν μᾶς ἥλθε καὶ ἄλλο) Μακεδ. Πβ. ἀφύσικα 3. 4) Βαρέως, ἐπικίνδυνως Ηπ. (Χιμάρ.) Θράκ. (Σαρεκκλ.) Μακεδ. (Χαλκιδ.): Χιύπησε ἀχαμνὰ Σαρεκκλ. Τὸν ἔδειρε ἀχαμνὰ Χιμάρ. Ἀχαμνὰ τὸν πέτυχε μὲ τὸ λιθάρι αὐτόθ.

άχαμνάδα ἡ, σύνηθ.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνὸς καὶ τῆς παραγωγικῆς καταλ.-άδα (Ι). Ή λ. καὶ παρὰ Σομ.

1) Ἀδυναμία σωματικὴ σύνηθ.: Ἀπὸ τὴν ἀχαμνάδα δὲν μπορεῖ νὰ σταθῇ 'ς τὰ πόδια του. Συνών. ἀχάμνη 1.

2) Τὸ νὰ μὴ είναι τι σφικτόν, ἀλλ' ἀραιόν τὴν σύστασιν, χαλαρότης, ἐπὶ γῆς Κρήτ. (Σητ.): Πολλὴ ἀχαμνάδα ἔχει τὸ χωράφι καὶ φοβοῦμαι πῶς θὰ πάγη κάτω τὸ χειμῶνα (θὰ πάγη κάτω=θὰ παρασυρθῇ).

άχαμναδύνατος ἐπίθ. Πελοπν. (Μάν.)

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀχαμνὸς καὶ ἀδύνατος.

Ἀσθενικός, ἀδυνάτον κράσεως: Δὲ δαχύνει δ, τι νὰ δοῦ κάμωμε, ἔτσα ἔναι ἀχαμναδύνατο. Συνών. ἀδύναμος, ἀδύνατος 1, ἀχαμνερός, ἀχαμνός.

άχαμνάκι τό, Νάξ. (Απύρανθ.)

Ὑποκορ. τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνὸς διὰ τῆς ὑποκορ. καταλ.-άκι.

Πληθ. ἀχαμνάκια, μικροὶ ὅρχεις, ἐπὶ παιδίου.

*άχαμνάψητος ἐπίθ. χαμνανήψητος Ρόδ.

Ἐκ τῶν ἐπιθ. ἀχαμνὸς καὶ ἀψητος.

Ο κάπως ἄψητος, ὁ ἀνεπαρκῶς ἐψηθείς: Χαμνανήψητο εἰν' τὸ κριάς.

άχαμνένω, χαμνένω Πόντ. (Οἰν.) χαμνύνω Πόντ. (Κερασ. "Οφ. Τραπ. Χαλδ.) ἀχαμνένω πολλαχ. ἀχαμνένον Ηπ. (Ζαγόρ.) Θράκ. (Άδριανούπ. Αἰν.) Μακεδ. (Καστορ.) Στερελλ. (Αίτωλ. Αράχ. Καλοσκοπ.) ἀχαμνύνω Ηπ. Θήρ. Πελοπν. (Λακων.) ἀχαμνύνον Θράκ. (Αἰν.) ἀχαμνένω Πελοπν. (Κόρινθ.) ἀχαμνένον Στερελλ. (Ναύπακτ.) Τσακων.

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. ἀχαμνός. Ή λ. καὶ παρὰ Βλάχ.

1) Γίνομαι ἀχαμνός, ἀδύνατος, ισχναίνομαι πολλαχ. καὶ Τσακων.: Ἀχάμνυνε ἀπὸ τὴ ητσιεία-ἀπ' τὴν ἀρρώστια πολλαχ. Συνών. ίδ. ἐν λ. ἀδυναμένως. Καὶ μετβ. καθιστῶ ἀδύνατον, ισχνὸν Ηπ. (Ζαγόρ.) Πόντ. (Οἰν.)—Λεξ. Δημητρ.: Μ' ἀχάμνυνε ἡ ἀρρώστια Ζαγόρ. Συνών. ἀδυναμών, ἀδυνατίζω. Πβ. ἀποχαμνένω 2. 2)

Χειροτερεύω, ἐπὶ ἀσθενῶ Θράκ. (Άδριανούπ.) 3) Χαλαρώνω, ξεσφίγγω Θράκ. (Αἰν.) 4) Καθιστῶ τι θάραξ Κρήτ. (Σητ.) Πόντ. (Χαλδ.) κ.ά.: Πολλὰ τὴν ἀχάμνυνες τὴ ζύμη Σητ. Χάμνυνον τὸ ζουμάρο Χαλδ. Καὶ ἀμτβ. γίνομαι θάραξ Θράκ. (Άδριανούπ.) Νάξ. (Απύρανθ.) Πόντ. (Οἰν.) "Οφ. Τραπ. Χαλδ.) Σύμη.: Βάνεις πολὺ νερό 'ς τὴ ζύμη καὶ

